ואמר רב יהודה אמר שמואל ל"ש אלא ט"ו לטבילתה שהן כ"ב לראייתה ושינתה ליום כ"ז דכי הדרי ואתו עשרין ותרתי קיימא לה בתוך ימי זיבתה וקתני זה וזה אסורין אלמא *דחיישינן לה וקסבר רב פפא עשרין ותרתין מעשרין ותרתין מנינן נדה ופתחה מעשרין וז' מנינן א"ל רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא ממאי דלמא עשרין ותרתין נמי מעשרין וז' מנינן דכי הדרי ואתו עשרין ותרתין קיימא לה בתוך ימי נדותה וה"נ מסתברא דאי לא תימא הכי האי תרנגולתא דרמיא יומא וכבשה יומא ורמיא יומא וכבשה יומא וכבשה תרי יומי ורמיא חד יומא כי הדרה נקטה כדלקמיה נקטה או כדמעיקרא נקטה על כרחך כדלקמיה נקטה א"ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל *אשה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה ואין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ורבי יוחנן אמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ה"ד לאו כגון דחזאי ריש ירחא וחמשא בירחא וריש ירחא וחמשא בירחא והשתא חזאי בחמשא בירחא ובריש ירחא לא חזאי וקאמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה אלמא מריש ירחא מנינא א"ל לא הכי א"ר יוחנן כגון דחזאי ריש ירחא וריש ירחא ועשרין וחמשה בירחא וריש ירחא דאמרינן דמי יתירי הוא דאתוספו בה וכן כי אתא רבין וכל נחותי ימא אמרוה כרב הונא בריה דרב יהושע:

הדרן עלך בנות כותים

אלמא מריש ירחא מנינן. וא"ת דילמא משום ראיה ראשונה קרי ליה תוך ימי נדה *ופרש"י דדייק מדקאמר קובעת תוך ימי נדותה משמע דפעם ג' דהוא הקביעות (ד) הוי בימי נדתה אלמא חשיב כאילו ראתה ר"ח ירחא והקשה לו ריב"א דלמה לא תירץ לו כגון שראתה ר"ח ירחא וה' בירחא שלשה זימני דהשתא הוי ממש תוך ימי נדתה וקבעה וסת וי"ל שעתה אם תראה בחמשה בירחא של חדש ד' לא שצריכה לפרוש מבעלה כל ה' בירחא עד שתעקור וסתה ג' פעמים והשיב רש"י משום דבפ"ק (לעיל דף יא.) מוקמינן דר' יוחנן במעיין סתום משום דפריך אמתניתין דהתם דקתני דבימי נדתה אינה צריכה בדיקה ולבדוק דלמא קבעה לה וסת כרבי יוחנן ולכך המקשה אוקי הכא מילתיה דר' יוחנן במעיין סתום שראתה בג' ה' בירחא ולא בר"ח ירחא דראייה שלישית היא ממעיין סתום ומתניתין דפ"ק (שם דף יא.) כגון שראתה תרי זימני ר"ח ירחא וה' בירחא ובשלישית כי ראתה ר"ח ירחא לא תבדוק בה' בירחא שאפילו תראה לא קבעי' לה וסת דמעיין פתוח הוא אבל פעם ראשונה ושניה בודקת בימי נדה שמא תראה בג' בה' בירחא ולא בר"ח ירחא ולהכי לא הוה מצי לשנויי כגון דראתה ג' זימני ר"ח ירחא וה' בירחא דא"כ הוה ליה מעיין פתוח אלא משני כגון שראתה תרי זימני ר"ח ירחא לחוד דהוי מעיין סתום ובג' נמי אע"ג דכבר ראתה בכ"ה מה שראתה בר"ח ירחא חשיב מעיין סתום כדמשני דהא דחזאי בכ"ה דמים יתרים הוא דאתוספו בה ועוד נראה לפרש דהכא דייק דחשיב כאילו ראתה בג' בר"ח ירחא דאי לאו הכי אמאי קבעה לה וסת הלא ראייה זו אינה מעין האחרות שבאו בימי נדותה ומיהו תימה לומר *כיון כדמעיקרא נקטה וחשיב כאילו ראתה ר"ח ירחא כיון דאכתי לא קבעה לה וסת בר"ח ירחא דלא דמי להאי דלעיל דכבר קביע לה וסת לכ"ב כדקאמר היתה למודה לראות ונראה לפרש דמיירי כגון שראתה ג' זמני בר"ח ירחא וה' בירחא ואין לחוש אם אין הש"ס מזכיר אלא תלתא זימני דה"נ בפ"ק (שם דף יא.) לא קאמר תלתא זימני גבי קפצה וראתה והא דנקט והשתא חזאי בה' בירחא ובר"ח ירחא לא חזאי לאו משום דע"י ראייה זו השתא קבעה לה וסת דהא קבעה לה כבר מג' זימני קמאי אלא לומר לך שדיה שעתה בראייה זו כרבי דוסא דאמר בפ"ק (לעיל דף ה:) דאין דיה שעתה אלא בשעת וסת דוקא ומיהו אף בלא ראתה השתא הוה מצי למימר דקבעה לה וסת לענין שאסורה בה' בירחא עד שתעקור הוסת ג' פעמים והשתא מוכח אע"ג דברביעי לא חזאי ר"ח ירחא קבעה לה וסת בה' בירחא משום דכיון שראתה ג' זימנין ה' בירחא גם בחדש ד' חשוב כאילו ראתה ר"ח ירחא וה"נ כ"ב מכ"ב מנינן והוי מצי למימר וליטעמיך דאוקימית מילתיה דר' יוחנן במעין פתוח א"כ תקשה מתני' דפ"ק (שם דף יא.) דקתני דאינה בודקת בימי נדה א"כ הא חשיב מעיין סתום ומעיין פתוח יפרש כמו שפירש"י בלשון שני בפ"ק (שם יא.) שראתה אבג"ד ובהכי איירי מתני' דהתם דבהכי לא קבעה לה וסתה:

הדרן עלך בנות כותים

ואמר רב יהודה. דהאי ט"ו היינו לטבילה שהוא כ"ב לראייתה ושינתה לכ"ז וקתני דכי מטי יום כ"ב אסורה לשמש. וקס"ד דהאי כ"ב לאו לראיית הדילוג קאמר אלא כ"ב לאותו יום שהיתה ראויה לראות בו ודילגתו דהוי יום י"ז לראייתה ובתוך ימי זיבה היא לראיית כ"ז(א): וקתני אסורה. דכי הדר אתו כ"ב לחשבון יום שהיתה ראויה לראות בו כשדילגה בה קיימא לה בימי זיבה לחשבון ראייתה כדפרישית. וקסבר רב פפא יום עשרין ותרתין דאסרינן עלה מיום כ"ב מנינן כלומר לאו כ"ב לראיית דילוגה שהיה בכ"ז אלא כ"ב מיום שהיתה ראויה לראות לימודה. ומדקרי להו רב פפא ימי זיבה קסבר נדה ופתחה ימי נדותה חוזר מעשרין ח' מנינן דהיינו מיום ראיית דילוגה ומיום ראיית כ"ז עד השתא לא הוו *לה י"ז דאי ליום שראויה לראות כשדילגה מנינן ימי נדות חוזר לא הוה קרי להו ימי זיבה דהא חלפו להו כ"ב מההוא יומא: פתחה. קרי חשבון הנדה לימי הנדה חוזר: ממאי. דהאי יום כ"ב דאסרינן ליה מנינן מיום כ"ב שהיתה ראויה לראות כשדילגה דמטי ליה בימי זיבה לחשבון ראייה שראתה בכ"ז: דלמא. האי יום כ"ב דאסרינן עלה מנינן מיום ראייתה שכבר שלמו ימי זוב כי הדרי אתו הנך כ"ב וקיימא לה ד' ימים בימים הראוים לנדות: והכי(ב) מסתברא. דהא משום דחיישינן שמא תחזור לקדמותה לראות מכ"ב לכ"ב אסרינן לה דהשתא הוי כ"ב לראייה אבל ליום כ"ב לחשבון יום שהיתה ראויה לראות לא מצי אסרינן משום הא חששא דאפי' חוזרת לקדמותה לא תראה היום שהוא י"ז לראייתה דהא היא לא היתה למודה לראות אלא לכ"ב לראייה ולאו משום שהוא כ"ב ליום הראוי לה אין זה דרך החוזרת לוסתה לקצר ימי טהרתה ולמהר ימי ראייתה כדי שיבא לפי חשבון של תחלה אלא חוזרת וקובעת כ"ב ליום שראתה: דאלת"ה האי תרנגולתא דרמיא יומא וכבשה יומא ורמיא יומא וכבשה יומא וכבשה תרי יומי ורמיא יומא כי הדרה נקטה (ג)כדלקמן נקטה כו'. כלומר תרנגולת הרגילה להטיל ביצה היום ולעמוד למחר ולהטיל יום ג' ולעמוד יום ד' ושינתה וסתה ועמדה מלדת יום ה' עם יום ד' דהוו להו תרי יומי ורמיא יום ששי כי הדרה נקטה אם היא חוזרת למנהגה להטיל יום ולעמוד יום: כדלקמיה נקטה. מעכשיו היא חוזרת למנות כגון שעומדת יום ז' שאחר יום ו' שהטילה ומטלת יום שמיני: או כדמעיקרא נקטה. לפי חשבון שהיתה ראויה להטיל מתחלה שהיתה ראויה לילד בה' ולעמוד בו' ולהטיל בז' ולעמוד בח' השתא מטילה יום ז' עם ו' כנגד ב' ימים שעמדה כדי שתעמוד ביום ח' כפי שהיתה ראויה לחשבון הראשון: על כרחך כדלקמיה נקטה. והא אשה נמי כשחוזרת לוסתה לראות ליום כ"ב לאו לפי חשבון הראשון אלא ליום כ"ב לראייתה הלכך האי יומא הוא דאסרינן: א"ל רב פפא אלא הא דאמר כו' אין אשה קובעת לה וסת תוך ימי נדותה. בימים שהיא נדה כדבעינן לפרושי מילתא דרבי יוחנן דחזאי ריש ירחא וה' בירחא וריש ירחא וה' בירחא והשתא חזאי בה' בירחא דהוו להו ג' זימני בה' בירחא ומעכשיו יהיה לה וסת בה' בחדש. לריש לקיש לא הוה וסת דהא תרי זימני קמאי דה' בירחא הוי תוך ימי נדותה ממש דהא נדה הואי מריש ירחא ופעם ג' הוה ימי נדה לפי חשבון הראוי שהיתה ראויה לראות ריש ירחא ומדקרי לפעם ג' תוך ימי נדה אלמא לפי חשבון הראוי מנינן: א"ל לא אלא הכי א"ר יוחנן כגון דחזיא. תרי זימני בריש ירחא ופעם שלישית בכ"ה ורביעית בר"ח דה"ל הך ראייתה בתרייתא שהיא שלישית לראייה של ר"ח בתוך ימי נדותה ממש שהיא נדה מיום כ"ה ומש"ה קרי להו תוך ימי נדותה דהא נדה היא. וטעמא מאי הוי קביעות הא אורחה בהכי שנפתח מעיינה משום דלאמר הך ראייה דראש חדש ראיית וסתה היא והיום זמנה והאי דאקדים וחזאי בכ"ה דמים יתירי איתוספו בה: אמרוה. להא דרבי יוחנן: כרב הונא. וכדמפרשינן:

הדרן עלך בנות כותים

[illegible]

סט א מיי' פ"ח מהל' איסורי ביאה הל' ט [וה"ה] סמג שם (טוש"ע יו"ד סי' קפט סעי' יד):
ע ב טור יו"ד סי' קפט [טוש"ע שם סעיף ו]:
עא ג טוש"ע יו"ד סי' קפט סעיף יד:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואמר ר' יהודה וד"ה וקתני אסורה כו' הס"ד: (ב) ד"ה והכי נמי מסתברא: (ג) ד"ה דאי לא תימא וכו' כדהדרה נקטה כדלקמיה נקטה: (ד) תוס' ד"ה אלמא וכו' דהקביעות הוי בימי נדתה:

[צ"ל אלא]

[לעיל יא.]

ג"י רש"ל כאן

מוסף רש"י

בתוך ימי זיבתה. כגון ראתה בר"ח וחזרה וראתה בט"ו לחדש, כשעומדת בימים שהיא ראויה לזיבה, דהיינו י"א יום שבין נדה לנדה, וחזרה וראתה בר"ח ובט"ו לחדש וחזרה וראתה בט"ו לחדש ולא ראתה בר"ח שלפניו, שקבעה לה וסת לט"ו בחדש ומצטרפין תרתי ראיות דימי זיבה להך ראייה לקביעות וסת (לעיל יא.).

בתוך ימי נדותה. כגון ראתה בר"ח וחזרה וראתה בחמישי בחדש, דהיינו בימי נדות, וחזרה וראתה עוד פעמים בחמישי בחדש, לא קבעה וסת, שאין ראיית ימי נדה ראייה לקבוע שהיא עלולה לראות בימי נדותה (שם).

כגון דחזאי כו' וריש ירחא. דהוה לה ראייה בתרייתא בימי נדותה, דאפילו הכי הוה קביעות וסת בריש ירחא, דאמרינן. וסתה בריש ירחא קבעה והא דאקדים וחזאי דמי יתירי הוא דאתוספו בה. דהא ודאי קבעה, משום דתחילת הוסת הוחזק ממעיין סתום, וגם ראייה אחרונה חשבינן לה כמעיין סתום, כדאמר הא דאקדים וחזאי תוספת דמים הוא (שם).

הדרן עלך בנות כותים

תוספי הרא"ש

אלא הא דאמר ריש לקיש כו'. בין ריש לקיש בין ר' יוחנן סברי דקובעת וסת בתוך ימי זיבתה ופליגי אשמואל דאמר אין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה. ולשמואל לא מיבעיא בימי זיבה ממש דאינה קובעת אלא אפי' בימים הראויין לזיבה אינה קובעת כדמוכח לעיל. ולר' יוחנן לא מיבעיא בימים הראויים לזיבה אלא אפי' בימי זיבה קובעת דבהכי איירי הכא דומיא דתוך ימי נדותה: **אלמא** מריש ירחא מנינן. תימה דילמא משום ראיות ראשונות קרי להו תוך ימי נדותה וי"ל אי לאו משום מריש ירחא מנינן לא הוה קובעת וסת כיון שאין השלישי מעין האחרים שהוו בימי נדה. א"נ (א) משמע ליה דקביעות וסת הוי בתוך ימי נדותה דהיינו ראייה שלישית שבה נקבעה הוסת. ופי' תוספת לומר הכי דכל דמעיקרא נקט וחשיבנא כאילו ראתה בריש ירחא מאחר דאכתי לא קבעה לה וסת בריש ירחא דלא דמי להוא דלעיל דכבר קבעה לה וסת בהכי ור"ל דמיירי הכא כגון דחזאי ג' זימני בריש ירחא ובחמשא בירחא אלא שהתלמוד לא חש להאריך כמו קפצה וראתה קפצה וראתה דלעיל לא נקט אלא תרי זימני ולפי זה הא דנקט והשתא חזאי בחמשא בירחא ובריש ירחא לא חזאי לאו משום דהשתא קביעות וסת דידה אלא לומר שדיה שעתה בראיה זו ואליבא דר"ד בפ"ק דלא אמרינן דיה שעתה אלא בשעת וסתה ואי לאו דחשבי' לה כאילו ראתה בריש ירחא לא הוה חמשא בירחא [illegible] לא קבעה לה וסת אלא בתוך ימי נדותה. ולפי דברי רב פפא קשה מתני' דפ"ק לר' יוחנן דקתני צריכין להיות בודקות חוץ מן הנדה והיבדקו דילמא קבעה לה וסת דליכא לשנויי כי קאמר ר' יוחנן דחזאי במעיין סתום דכה"ג קרי מעין פתוח כשראיות הראשונות בימי נדה כדפרי' והם רש"י מתוך כך נראה כלשון אחרון דפי' שם רש"י: סליק פרק בנות כותים בס"ד

(א) נ"ל דהכא ליה דהא דקאמר דקביעות וכו' ראיה שלישית שבה נקבעת.